

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Budapest,
I. Győri-út 13.

BOTOND

Szépirodalmi és tudományos folyóirat
Megjelenik havonként

Egyes szám ára
6000 korona
Egész évre
60.000 korona.

Viaticum.

Azaz útravaló. Ifjú embereknek adom, e lapok szerkesztőségének, szívemhez nőtt ifjú barátainknak, kik eljöttek hozzám, öreg vezetőjükhöz, jelentvén, hogy hajóra szállanak s útnak indulnak reményeik, törekvéseik, vágyaik tengerén. Vágyuk támadt békebeli boldog elődeik példáján és hagyományán épülve, nemes, fiszteletreméltó vágyuk, hogy megpróbálják szellemi erejüket egy szépirodalmi és tudományos lap szerkesztésével és kiadásával. S én nem akarom, hogy hajójuk könnyű legyen, minden kis hab játéka; azt óhajtom, hogy biztosan haladjon célja felé. Némi nehezéket teszek tehát hozzá hajórakományukhoz a múlt tapasztalataiból és a jövőre vonatkozó óhajokból.

Nem első ízben indul útnak e kis hajó. Napfényesebb időben, a világháborút megelőző decenniumban vígan szállt a habokon, a mérhetetlen szellemi élet tengerének kisebb öbleiben s kies partvidékein. Hogy másképp szóljak s elhagyjam a képes beszédet: a polgári iskolai tanárjelölteknek folyóirata, mely újra megindul, szép multra tekinthet már vissza, amennyiben a béke napjaiban főbb mint 10 éven át becses fűzhelye volt a főiskolai ifjúság irodalmi törekvéseinek — és nem sikertelenül. Bizonyos, hogy e lapok elődje, mely »Pedagógiai Lapok« címen, majd »Ifjúság« címen előnyösen ismeretes volt a főbbi főiskolai ifjúsági folyóirat között, sok tekintetben hozzájárult ahhoz a megbecsüléshez, mely a polgári iskolát magát éppen a tanárképzés színvonalának, úgy pedagógiai, mint tudományos szempontból nézett színvonalának emelkedése által, tehát a polgáriskola tanárainak értéke útján megillette s mely megbecsülés nem is maradt el, legalább is a polgáriskolai tanárság munkásságának erkölcsi értékelésében. Kik e folyóirat elődjét ismerték, komoly irodalmi és természettudományi cikkeit, itt-ott kritika tanulmányait, természetszerűleg el nem maradható novelláit és verseit olvasták, bizonyára avval az impresszióval gondoltak a polgáriskolai tanárképző ifjúságára, hogy ott értékes erők formak a lelkek kohójában, hogy abból az ifjúságból, melynek szellemi életét a folyóirat is kifejezésre juttatni iparkodik, nagy számmal fognak a magyar iskolának, a magyarság művelésének értékes és komoly, áldozatkész és lelkes munkásai támadni. Azokat, akik a folyóirat olvasása nyomán ilyennek látták akkori ifjóságunkat, fájdalmasan, de dicsően igazolta az a véres áldozat, melyet a főiskola alig 200 főnyi ifjúságából a harctéren elesett ifjak nagy száma, mutatott be a magyarok Istenének. E

folyóirat leglelkesebb munkásai közül nem egy cserélte el a tollat a karddal s hagyta ott ifjú életét a Haza oltárán, a harcmezőn:

Mindezek az emlékek és hagyományok nagy nehezék a tengerre szálló új hajó rakományában. Minden nemes erkölcsi hagyomány szent dolog, melyhez ragaszkodni kell. Ez a történettudományos világnézet alapja.

Nem tudom tehát elképzelni e lapokat másként — s úgylátom az ifjú folyóirat első számából, hogy a főiskola ifjúsága is így érez és így gondolkodik — mint az elődök becses hagyományainak méltó folytatását. Buzogni a magyarság szent érdekeiért: a honért s annak művelődéséért, tiszta erkölcséért, mely az országok támasza, talpköve s mindenért, ami szép, jó és igaz, — ez az ifjúság feladata, joga és kötelessége. Csak ennek a célnak élhet a folyóirat. S addig éljen, amíg annak él.

Van azonban a mai magyarságnak egy nagy és szent fájdalma. Szentebb s nagyobb nem volt sem Mohács, sem Világos után. Nem kell sokat beszélünk róla, mert mélyen él szivünkben s áthatja minden izüinket és erüinket, minden csepp vérüinket.

Ezeréves országunk kétharmada bitor kézen, magyarok milliói kéréletlen idegenek szörnyü igája alatt!

Mindaz az érzés, gondolat és törekvés, ami evvel összefügg, távol maradhat-e attól az ifjúságtól, mely hivatva lesz a nemzet egyik legértékesebb osztályának, a szívében-lelkében, minden izében magyar polgárságnak fiait, a jövő magyar nemzedék nagyobbik részét nevelni? S épen ezért azok a szent és törhetetlen érzések és törekvések hiányozhatnak-e érzés és gondolatvilágából annak az organumnak, mely főiskolánk ifjúságának felkelt fogja kifejezni s mely szellemi életének tükre óhajt lenni?

A multnak szent hagyományai s a magyar jövődó nagy ígérvénye, ime a két sulyos podgyász és nehezék, melynek a tengerre szálló új hajó rakományából hiányozni nem szabad. Ez fogja újját biztossá, repülését hátaozattá, mindenkori sértetlen megérkezését kétségtelenné, de egyben jövetelét mindénütt, ahol várják, szívesen látottá tenni.

Induljon hát a kis hajó! Szálljon vigan a cél felé!

A magyarság pedig, melynek ez az új kezdemény is szolgálatába óhajt állni, éljen, viruljon, dicsően és boldogan időtlen időkig. Amen!

Dr. Gyulai Ágost.